

Sygn. akt I PK 147/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa M. Ś.

przeciwko Nadleśnictwu P. w P.

o odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy
pracownika z naruszeniem przepisów,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 lutego 2016 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w O.

z dnia 8 grudnia 2014 r., sygn. akt III Pa [...],

I odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II zasądza od powoda na rzecz pozwanego 120 (sto
dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 8 grudnia 2014 r. oddalił apelację powoda M. Ś. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 1 lipca 2014 r., w którym oddalono jego powództwo o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę.

Powód zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości. Przekonywał, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnione jest potrzebą rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, przez udzielenie odpowiedzi na

pytanie, „czy sąd przy rozpoznawaniu zasadności odwołania pracownika ze stanowiska, równoznacznego z rozwiązaniem z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia z jego winy, jest związany przyczyną wskazana w pisemnym rozwiązaniu umowy o pracę” oraz „czy podstawą rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia może być zarzucenie pracownikowi naruszenia obowiązków pracowniczych w zakresie, w którym nie zostały przez pracodawcę określone jasne i niebudzące wątpliwości zasady postępowania pracowników”. Powód dodatkowo podniósł, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie prawa procesowego i materialnego przez Sąd odwoławczy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie mają charakteru istotnego, jeśli przyjmie się, że punktem odniesienia dla tego rodzaju kwalifikacji są potrzeby praktyki stosowania prawa, czy też rozwój określonych instytucji prawnych.

W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że sąd oceniający prawidłowość rozwiązania stosunku pracy związany jest przyczyną wskazaną w jednostronnym oświadczeniu pracodawcy (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., I PKN 434/98, OSNAPiUS 1999 nr 21, poz. 688; z dnia 10 listopada 1998 r., I PKN 423/98, OSNAPiUS 1999 nr 24, poz. 789 oraz z dnia 19 lutego 1999 r., I PKN 571/98, OSNAPiUS 2000 nr 7, poz. 266, OSP 2001 nr 4, poz. 56 z glosą A. Wypych-Żywickiej; z dnia 18 czerwca 2007 r., II PK 338/06, OSNP 2008 nr 15-16, poz. 219).

Druga kwestia podniesiona przez skarżącego była również rozważana w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Określenie przez pracodawcę „jasnych i niebudzących wątpliwości zasad postępowania pracownika” nie należy do przesłanek rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Nie znaczy to jednak, że informacyjna działalność zatrudniającego (lub jej brak) nie ma wpływu na ocenę wystąpienia winy pracownika. Przy ocenie kwalifikowanego zawinienia (umyślnego albo rażąco niedbałego) uwzględnia się zarówno stan świadomości, jak i woli pracownika (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 1997 r., I PKN

300/97, OSNAPiUS 1998 nr 14, poz. 424.). Pierwszy aspekt koncentruje uwagę na relacji zachodzącej między powinnością pracownika a jego stanem wiedzy, drugi, skupia uwagę na stosunku psychicznym sprawcy do popełnionego czynu. Zastosowanie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. jest dopuszczalne, jeśli czyn pracownika jest przedmiotowo bezprawny i podmiotowo zawiniony (a dodatkowo stanowi istotne zagrożenie interesów pracodawcy). Kierując się tym modelem, w orzecznictwie podkreśla się doniosłość pobudek określonego działania pracownika, jego intencji, a także stopnia świadomości co do naruszenia obowiązków pracowniczych (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 1998 r., I PKN 253/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 513; z dnia 7 maja 1998 r., I PKN 57/98, OSNAPiUS 1999 nr 9, poz. 299; z dnia 29 czerwca 2000 r., I PKN 669/99, LEX nr 1223703). Zgodne jest też zapatrywanie, że przesłankę rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. może stanowić tylko takie zachowanie pracownika, któremu można przypisać znaczny stopień winy (nasilenia złej woli) w naruszeniu obowiązku pracowniczego o podstawowym charakterze. Inaczej rzecz ujmując, warunkiem zastosowania powołanego przepisu jest stosunek psychiczny pracownika do skutków swojego postępowania, określony wolą i możliwością przewidywania, czyli świadomością w zakresie naruszenia obowiązku (obowiązków) o podstawowym charakterze oraz negatywnych skutków jakie zachowanie to może spowodować dla pracodawcy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1976 r., I PRN 62/76, OSNCP 1977 nr 4, poz. 81; z dnia 2 czerwca 1997 r., I PKN 193/97, OSNAPiUS 1998 nr 9, poz. 269; z dnia 25 maja 1999 r., I PKN 655/99, OSNAPiUS 2001 nr 22, poz. 658; z dnia 21 lipca 1999 r., I PKN 169/99, OSNAPiUS 2000 nr 20, poz. 746; z dnia 26 stycznia 2000 r., I PKN 482/99, OSNAPiUS 2001 nr 11, poz. 378; z dnia 16 listopada 2006 r., II PK 76/06, OSNP 2007 nr 21-22, poz. 312). Zrozumiałe jest zatem, że informowanie przez pracodawcę o obowiązkach wpływa na stopień zawinienia pracownika. Konkluzja ta nie znaczy jednak, że w każdym przypadku nieokreślenie jasnych i niebudzących wątpliwości zasad postępowania pracowników uniemożliwia zastosowanie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Po przeprowadzeniu powyższego wywodu widać, że zagadnienia prawne, na które powołał się skarżący zostały dostatecznie i jednolicie wyjaśnione w

orzecznictwie. Trudno w tych okolicznościach twierdzić, szczególnie przy zdawkowym sposobie przedstawienia problemu przez powoda, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne, wymagające interwencji Sądu Najwyższego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Analiza akt sprawy nie daje również podstaw do uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Bezsprzeczność słuszności skargi kasacyjnej powinna być dostrzegalna *prima facie*, bez wdawania się w drobiazgowie badanie podstaw zaskarżenia. Po zapoznaniu się z wyczerpującym, a wręcz drobiazgowym uzasadnieniem Sądu Okręgowego i skargą kasacyjną deklarowana przez powoda oczywista zasadność środka odwoławczego nie jest dostrzegalna. Oznacza to, że Sąd Najwyższy w ramach art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie ma podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej.

W sprawie nie zachodzi też nieważność postępowania, czy potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie. W rezultacie nie wystąpiły przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji orzeczono jak w sentencji.

Kierując się regułą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., stosowaną w postępowaniu kasacyjnym z upoważnienia art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w wysokości wskazanej w § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.).